

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-443/22
R: R: 04-09; 09-09/22

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKOG POSLOVANJA
Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH
za period 01.01.-31.12.2021. godine

Brčko, juli 2022. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE.....	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
2. UVOD	8
3. OPŠTI DIO	8
4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	8
5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE	9
6. NALAZI I PREPORUKE.....	11
6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola	11
6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima	13
6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka	15
6.4. Prihodi i primici.....	17
6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta	18
6.5.1. Izdaci za plate i naknade zaposlenika	19
6.5.2. Izdaci za materijal i usluge.....	19
6.5.3. Izdaci po osnovu ugovorenih usluga	19
6.5.4. Izdaci po osnovu obavljanja posebnih poslova	20
6.5.5. Hardverske i softverske usluge	22
6.5.6. Zatezne kamate	24
6.6. Budžet kapitalnih potreba.....	24
6.7. Godišnji popis na dan 31.12.2021. godine.....	25
6.8. Javne nabavke.....	26
7. KOMENTAR.....	26
8. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI.....	27

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

DIREKTORU DIREKCIJE ZA FINANSIJE BRČKO DISTRIKTA BiH

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija) za period **01.01. - 31.12.2021.** godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva

Direktor Direkcije je odgovoran za finansijsko poslovanje Direkcije i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, programom rada i odobrenim pozicijama budžeta. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sprečavanje i otkriva

nje materijalno značajnih grešaka u finansijskom poslovanju Direkcije, kao i primjerenost i ponašanje revidirane Direkcije nad sredstvima i imovinom koja joj je data na upravljanje.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskom poslovanju na osnovu izvršene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH ("Sl. glasnik Brčko distrikta BiH", broj: 18/18 - prečišćen tekst) i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijsko poslovanje ne sadrži materijalno značajne pogreške, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti finansijskog poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima, odobrenim i izvršenim pozicijama budžeta i izvršavanje poslova iz svoje nadležnosti. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešaka u finansijskom poslovanju. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za finansijsko poslovanje, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, i zadovoljavaju standarde revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja:

- Direkcija nije u skladu sa svojim nadležnostima regulisane Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, u koordinaciji sa dogradonačelnikom blagovremeno pokrenula aktivnosti na donošenju Dokumenta okvirnog budžeta i Nacrta budžeta, i to u rokovima propisanim odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Odluke o načinu pripreme zahtjeva za izradu budžeta Brčko distrikta BiH, kako bi Vlada Brčko distrikta BiH iste prosljedila Skupštini Brčko distrikta BiH u daljnju zakonsku proceduru (detaljnije u tački 6.2. Izvještaja).
- Direkcija je za obavljanje poslova upražnjenih radnih mjesta, angažovala zaposlenike zaključivanjem ugovora o obavljanju posebnih poslova, za iste je ukupno isplaćeno 308.011,29 KM (za poslove koji se pojavljuju u okviru redovnih aktivnosti), bez postojanja osnova u Zakonu o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH. Također nije sačinjena analiza i ocjena efikasnosti i efektivnosti obavljenih poslova (detaljnije u tački 6.5.4. Izvještaja).
- Evidentiranje poreznih prijava ne vrši se po prijemu porezne prijave, te iznosi poreznih obaveza u evidencijama Porezne uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.4. Izvještaja).
- Knjigovodstvene evidencije poreznih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreznih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno analitičkih poreznih evidencija, što nije u skladu sa odredbama člana 9 Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH (detaljnije u tački 6.4. Izvještaja).
- Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena sva potraživanja za poreze iz analitičkih poreznih evidencija Porezne uprave što nije u skladu sa odredbama člana 72 tačka (2) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju. Osim navedenog prije pristupanja popisu, Direkcija nije izvršila sravnjenje proknjiženih podataka u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama u pogledu njihove tačnosti i nije usaglasila dužničko povjerilačke odnose s pravnim osobama s kojima ostvaruje poslovnu saradnju, kako je propisano članom 29. Zakona o računovodstvu i reviziji (detaljnije u tački 6.7. Izvještaja).

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim mogućih efekata napomena datih u prethodnom pasusu, finansijsko poslovanje Direkcije u toku **2021. godine**, u materijalno značajnim aspektima je bilo usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Zamjenik glavnog revizora:

mr. sci. Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor

mr. sci. Selma Šadić, dipl. oec.

---

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskog poslovanja Direkcije u 2021. godini, konstatovali smo postojanje određenih nedostataka, propusta i nepravilnosti. U cilju otklanjanja istih, dajemo sljedeće preporuke:

Potrebno je, po prijemu konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji, dostaviti Uredu-Kancelariji za reviziju Program mjera otklanjanja uočenih nedostataka u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, da Direkcija preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima za otklanjanje i prevazilaženje propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima o obavljenim revizijama.

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju programskih ciljeva Direkcije.

Potrebno je, intenzivirati aktivnosti na donošenu podzakonskih akta u cilju stvaranja uslova za potpunu primjenu Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, da Direkcija donese i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH Dokument okvirnog budžeta i Nacrt budžeta u rokovima propisanim odredbama Statuta i Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, dosljedno poštivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu, dokumentovanja eventualnih neusaglašenosti budžetskog zahtjeva između Direkcije, gradonačelnika i odgovornog lica budžetskog korisnika, odnosno da direktor Direkcije izradi i dostavi izvještaj Vladi.

Potrebno je, da Direkcija izvršiti usklađivanje Organizacionog plana sa Statutom Brčko distrikta BiH i Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije za finansije.

Potrebno je, izraditi prečišćeni tekst organizacionog plana te isti dostaviti gradonačelniku na potpis u skladu sa odredbama Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu izmjena i dopuna organizacionog plana.

Potrebno je, blagovremeno preduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se obezbijediti dosljedno i pravovremeno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obaveza iz nadležnosti Direkcije.

Potrebno je, planiranje javnih prihoda i primitaka vršiti na osnovu detaljnih analiza, uzimajući u obzir propuste u planiranju prethodnih godina, u skladu sa načelom jedinstva i tačnosti propisanim Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obaveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, analitičke porezne evidencije urediti u skladu sa principima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravovremenosti.

Potrebno je, sintetičke knjigovodstvene evidencije u glavnoj knjizi iskazivati na osnovu analitičke porezne evidencije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, usaglasiti porezne evidencije sa evidencijama vanbudžetskih fondova vezanih za obračun i uplate doprinosa u cilju obezbjeđivanja uslova za izdavanje uvjerenja o stanju svih propisanih poreznih obaveza.

Potrebno je, Izvještaje o izvršenju budžeta sačinjavati u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju, u dijelu obrazloženja odstupanja izvršenja budžeta u odnosu na plan, te mjera koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja.

Potrebno je, donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštovati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Potrebno je, angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu perioda angažovanja lica.

Potrebno je, u skladu sa odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave, sačiniti Izvještaj o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene efikasnosti i efektivnosti obavljenih poslova.

Potrebno je, prilikom nabavke softvera i usluga održavanja softvera, eliminisati rizike koji se odnose na bilo kakve nemogućnosti upotrebe aplikativnog softvera od otvaranja početnih stanja do zaključnih knjiženja, koje ne bi trebale zavisiti isključivo od dobavljača usluga održavanja softvera.

Potrebno je da Direkcija za finansije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obezbijedi integrisani informacioni sistem (IIS), koji će poboljšati i ubrzati poslovne procese u Poreznoj upravi, smanjiti prazne hodove u poslovnim procesima, povećati produktivnost zaposlenih, te omogućiti bolju efikasnost u naplati poreznih prihoda i svih ostalih potrebnih modula (aplikacija).

Potrebno je omogućiti što viši stepen automatske razmjene podataka sa eksternim institucijama u realnom vremenu, u skladu sa Memorandumom o institucionalnoj saradnji, razmjeni i ustupanju podataka o poreznim obveznicima od 27.06.2016. godine.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe člana 78 tačka (2) stav b) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, u dijelu zakonitog, namjenskog efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima.

Potrebno je, preduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate, u dijelu da se prilikom obračuna zateznih kamata izvrši eliminacija uvećanja fiksne kamatne stope za efekte koeficijenta rasta potrošačkih cijena, a samim time došlo bi do nepotrebnog odliva novčanih sredstava Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, obezbijediti neophodne uslove za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurale pretpostavke za efikasno upravljanje kapitalnim budžetom, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2021. godinu.

Potrebno je, izvršiti usaglašavanje potraživanja i obaveze te popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

2. UVOD

Obavili smo reviziju finansijskog poslovanja Direkcije na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na osnovu godišnjeg plana revizija.

3. OPŠTI DIO

Direkcija je uspostavljena kao organ javne uprave Brčko distrikta BiH.

Direkciju čine:

- Kancelarija direktora Direkcije,
- Trezor,
- Porezna uprava,
- Stručna služba Direkcije i
- CHJ - Centralna harmonizacijska jedinica.

Nadležnosti Direkcije su:

- prikupljanje i raspodjela javnih prihoda Brčko distrikta BiH;
- sprovođenje politike u oblasti finansija Brčko distrikta BiH;
- donošenje provedbenih propisa iz oblasti finansija i njihovo objavljivanje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH;
- sprovođenje zakona i drugih propisa;
- davanje mišljenja o primjeni propisa iz oblasti finansija;
- podnošenje izvještaja Skupštini Brčko distrikta BiH o raspoloživosti prihoda za godišnji budžet;
- učestvovanje u pripremi prijedloga godišnjeg budžeta u koordinaciji sa zamjenikom gradonačelnika Brčko distrikta BiH;
- dostavljanje izvještaja o izvršenju budžeta u skladu sa zakonom, a za potrebe gradonačelnika Brčko distrikta BiH;
- potvrđivanje raspoloživosti sredstava za sve rashode, transfere, investicije i kretanja sredstava Brčko distrikta BiH na svim računima Brčko distrikta BiH;
- obavljanje drugih nadležnosti u skladu sa Statutom i zakonom.

Na dan 31.12.2021. godine, Direkcija je imala 137 zaposlenika, a prema Organizacionom planu predviđeno je 151 zaposlenika.

4. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije je finansijsko poslovanje u **2021.** godini, u dijelu planiranja i izvršenja budžeta, ocjene sistema internih kontrola, kao i usklađenosti poslovanja iz svoje nadležnosti sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskog poslovanja Direkcije je da omogući revizoru da na osnovu prikupljenih dokaza izrazi mišljenje o tome da li je finansijsko poslovanje obavljeno u skladu sa zakonskim važećim propisima kao i primjerenog ponašanja direktora Direkcije nad sredstvima i imovinom Brčko distrikta BiH. Pored toga revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za ocjenu da li su preduzete sve mjere za namjensko trošenje budžetskih sredstava za svrhe za koje je dato ovlaštenje donošenjem budžeta, te davanja preporuka za dalji rad sa

posebnim naglaskom na što efikasniju zaštitu javne imovine i ekonomično trošenje javnih sredstava putem jačanja internih kontrola.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije finansijskog poslovanja za 2021. godinu.

Obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

5. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Ured za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (u daljem tekstu: Ured za reviziju) je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Direkcije za 2020. godinu.

Izveštaj o reviziji finansijskog poslovanja Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH za period 01.01.-31.12.2020. godine broj: 01-02-03-13-333/21 je dostavljen Direkciji 03.08.2021. godine. Direkcija je 10.09.2020. godine dostavila Uredu za reviziju Akcioni plan za realizaciju preporuka revizije po Izveštaju za 2020. godinu, koji je zaprimljen u Kancelariji 16.09.2021. godine.

Odredbe člana 17 stav 3 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, propisuju da je revidirana institucija dužna u roku od 30 dana od dana prijema revizorskog izvještaja, dostaviti Uredu-Kancelariji Program mjera otklanjanja uočenih nedostataka. Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije Kancelariji za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH, dostavila Program mjera u zakonskom roku, odnosno nije postupila u skladu sa odredbama člana 17 stav 3 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, po prijemu konačnog izvještaja o obavljenoj reviziji, dostaviti Uredu-Kancelariji za reviziju Program mjera otklanjanja uočenih nedostataka u roku koji je regulisan odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Uvidom u planirane aktivnosti i Izveštaj o radu Direkcije za 2020. godinu, te osvrtom na realizaciju preporuka datih prethodne godine utvrdili smo sljedeće:

• Realizovane preporuke

- Usklađen Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak, u dijelu iznosa neoporezivog toplog obroka i osnovnog ličnog odbitka.
- Prilikom isplate razlike neisplaćenih plata zaposleniku, a po presudama Osnovnog suda, vršen obračun i uplata pripadajućeg poreza na dohodak u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja oporezivih prihoda, uz mišljenje sudskih vještaka.
- Poštivanje odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH, u dijelu svrsishodnog i efikasnog raspolaganja odobrenim budžetskim sredstvima.
- Ispitivanje opravdanosti angažovanja lica po osnovu ugovora o djelu za obavljanje poslova sistematizovanih Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.
- Za sve propisane postupke javnih nabavki, dostavljen izvještaj Odjeljenju za stručne i administrativne poslove radi dostave istih Agenciji za javne nabavke i objave na

internet stranici u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu obaveze po završenom postupku.

- **Djelimično realizovane preporuke**

- Intenzivirane su aktivnosti na otklanjanju i prevazilaženju propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima.
- Donošenje podzakonskih akata u cilju stvaranja uslova za potpunu primjenu Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

- **Nerealizovane preporuke**

- Izrada Strategije za unapređenje Porezne uprave, uspostavljanje i redovno ažuriranje i objavljivanje registra svih korisnika budžeta Brčko distrikta BiH u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine.
- Prilikom sačinjavanja obrazloženja o izvršenju budžeta, u potpunosti primijeniti odredbe Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta, u dijelu tekstualne prezentacije izvršenje budžeta i analize eventualnih odstupanja stvarnih od planiranih prihoda i rashoda.
- Uspostavljanje i vođenje Registara izvršenih ocjena boniteta u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH u dijelu nadležnosti Direkcije.
- Usklađivanje Organizacionog plana sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije za finansije.
- Izrada prečišćenog teksta organizacionog plana, te dostavljanje istog gradonačelniku na potpis u skladu sa odredbama Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu izmjena i dopuna organizacionog plana.
- Preduzimanje aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate, u dijelu da se prilikom obračuna zateznih kamata izvrši eliminacija uvećanja fiksne kamatne stope za efekte koeficijenta rasta potrošačkih cijena, a samim time došlo bi do nepotrebnog odliva novčanih sredstava Brčko distrikta BiH.
- Blagovremeno preduzimanje potrebnih mjera i aktivnosti kojima će se obezbijediti dosljedno i pravovremeno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obaveza iz nadležnosti Direkcije.
- Utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obaveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.
- Urediti analitičke porezne evidencije u skladu sa principima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravovremenosti.
- Sintetičke knjigovodstvene evidencije u glavnoj knjizi iskazivati na osnovu analitičke porezne evidencije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.
- Usaglašavanje porezne evidencije sa evidencijama vanbudžetskih fondova vezanih za obračun i uplate doprinosa u cilju obezbjeđivanja uslova za izdavanje uvjerenja o stanju svih propisanih poreznih obaveza.
- Donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

- Prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.
  - Angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu perioda angažovanja lica.
  - Usaglašavanje porezne evidencije sa evidencijama vanbudžetskih fondova vezanih za obračun i uplate doprinosa u cilju obezbjeđivanja uslova za izdavanje uvjerenje o stanju svih propisanih poreznih obaveza.
  - Obuhvatanje popisom cjelokupne imovine, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.
- **Nerealizovane preporuke u prethodne tri godine**
    - Dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH Nacrta budžeta u rokovima propisanim odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.
    - Poštivanje odredbi Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova.
    - Isknjižavanje evidentiranih potraživanja, po osnovu pogrešno uplaćenih akciza prilikom uvoza nafte i naftnih derivata, iz poslovnih knjiga Porezne uprave, u cilju fer prezentacije ukupnih potraživanja od poreznih obveznika.
    - Uvođenje trezorskog sistema poslovanja u zdravstvenom sektoru.
    - Dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH Dokumenta okvirnog budžeta u roku koji je propisan Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.
    - Usklađivanja Organizacionog plana sa Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije.
    - Obračunavanje zatezne kamate za cjelokupan period za koji se računa zatezna kamata.

Potrebno je, da Direkcija preduzme odgovarajuće mjere u skladu s planiranim aktivnostima za otklanjanje i prevazilaženje propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima o obavljenim revizijama.

6. NALAZI I PREPORUKE

6.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje najviše dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Organizacionim planom Direkcije (u daljnjem tekstu: Organizacioni plan) je utvrđena unutrašnja organizacija Direkcije, koja obuhvata organizacione jedinice, njihov djelokrug rada, sistematizaciju radnih mjesta, rukovođenje Direkcijom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, saradnju u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radne odnose i disciplinsku odgovornost.

Način rada i poslovi koji su u nadležnosti Direkcije uređeni su Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH, Zakonom o Trezoru Brčko distrikta BiH i Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH i Organizacionim planom.

Službe interne kontrole su uspostavljene na osnovu Organizacionog plana, a način rada Službi internih kontrola regulisan je Pravilnikom o internim kontrolama u Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o internim kontrolama u Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Nakon provedene revizije finansijskog poslovanja Direkcije za 2021. godinu, utvrđeno je da sistem interne kontrole nije na zadovoljavajućem nivou, u dijelu dosljedne primjene zakonskih i podzakonskih akata, a što se ogleda u sljedećem:

- nisu preduzimate odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima za otklanjanje i prevazilaženje propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizorskim izvještajima o obavljenim revizijama,
- nisu okončane aktivnosti donošenja podzakonskih akata neophodnih za potpunu primjenu Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u propisanom roku,
- budžet Brčko distrikta BiH za 2021. godinu nije usvojen blagovremeno,
- nerazvrstavanjem knjigovodstvenih isprava budžetskih korisnika u Trezoru, nisu stvoreni uslovi za nadzor i efikasniju reviziju finansijskog poslovanja i internu analizu poslovanja budžetskih korisnika, kako je predviđeno odredbama člana 9 Pravilnika o uspostavljanju i vođenju Glavne knjige Trezora,
- nije izrađena strategija za unapređenje rada Porezne uprave u skladu sa Strategijom reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 2017.-2020. godine,
- Direkcija nije uspostavila niti vodi Registar izvršenih ocjena boniteta, što nije u skladu sa članom 10 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH,
- nije izrađen prečišćeni tekst Organizacionog plana Direkcije, te nije dostavljen gradonačelniku na potpis kako je propisano odredbama člana 23 Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH,
- informacije o realizaciji ciljeva postavljenih Programom rada nisu kompletne, tako da ciljevi nisu elaborirani u cijelosti, takođe nisu definisani ni rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva,
- evidentiranje poreznih prijava ne vrši se po prijemu porezne prijave, te iznosi poreznih obaveza u evidencijama Porezne uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH,
- knjigovodstvene evidencije poreznih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreznih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno analitičkih poreznih evidencija,
- izvještaj o izvršenju budžeta za revidirani period, kao i izvještaji za prethodne godine, ne sadrže pregled izvršenja po analitičkoj klasifikaciji izdataka kao što je navedeno u odobrenom budžetu, te se ne može vidjeti razlika između odobrenog budžeta i njegovog ostvarenja po analitici,
- nisu donijete pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, kao i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti,
- prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, nisu dosljedno poštovane odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta,

- obračun zatezne kamate na mjesečnom nivou vrši se u skladu s odredbama Zakona o visini stope zatezne kamate, a iste povjerioca u odnosu na dužnika stavljaju u privilegovan položaj,
- Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena potraživanja za porezne obaveze iz analitičkih poreznih evidencija Porezne uprave,
- Prije vršenja popisa nije izvršeno usaglašavanje stanja sa povjeriocima i dužnicima (IOS).

Potrebno je, u cilju efikasnijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sistem internih kontrola koji će eliminisati navedene slabosti i doprinijeti efikasnom ostvarivanju programskih ciljeva Direkcije.

6.2. Usklađenost sa zakonskim i drugim propisima

Skupština Brčko distrikta BiH je 18.12.2019. godine usvojila Zakon o budžetu Brčko distrikta BiH kojim je Direkciji propisana obaveza predlaganja, donošenja i dostavljanja Vladi Brčko distrikta BiH sljedećih pravilnika neophodnih za provođenje Zakona:

- podzakonski akt kojim se utvrđuje detaljan sadržaj i forma finansijskog plana vanbudžetskih fondova i vanbudžetskih korisnika koji su obveznici primjene budžetskog računovodstva, član 27 Zakona,
- pravilnik kojim se utvrđuje detaljan sadržaj i forma programa budžetskih korisnika, vanbudžetskih fondova i vanbudžetskih korisnika koji su obveznici primjene budžetskog računovodstva, član 28 Zakona,
- pravilnik kojim se utvrđuje forma i način popunjavanja obrasca pregleda prioriteta budžetskih korisnika, vanbudžetskih fondova i vanbudžetskih korisnika koji su obveznici primjene budžetskog računovodstva, član 38 Zakona,
- Pravilnik o formi i sadržaju budžetskih zahtjeva za izradu budžeta.

Odredbama člana 115 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, 01.04.2020. godine je određen kao krajnji rok za predlaganje, donošenje i dostavljanje Vladi Brčko distrikta BiH pomenutih pravilnika.

Revizijom smo ustanovili da Direkcija nije okončala aktivnosti donošenja pomenutih podzakonskih akata neophodnih za potpunu primjenu Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u propisanom roku.

Potrebno je, intenzivirati aktivnosti na donošenu podzakonskih akata u cilju stvaranja uslova za potpunu primjenu Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Odredbama Statuta Brčko distrikta BiH članovima 41 i 48 je propisano da Direkcija za finansije Distrikta priprema prijedlog godišnjeg budžeta najmanje 90 dana prije isteka svake fiskalne godine, u skladu sa instrukcijama gradonačelnika.

Član 37 Zakona o budžetu BD BiH predviđa da se budžet izrađuje i usvaja u skladu s budžetskim kalendarom, odnosno da do 15. septembra Direkcija po potrebi obavlja konsultacije s pojedinačnim budžetskim korisnicima u vezi sa zahtjevima budžetskog korisnika i prioritetima budžetske potrošnje, usklađuje iste s projektovanim prihodima i dostavlja Vladi nacrt budžeta za narednu fiskalnu godinu.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija za finansije Brčko distrikta BiH 01.02.2021. godine dostavila Vladi Brčko distrikta BiH Nacrt budžeta Brčko distrikta BiH za 2021. godinu, što nije u skladu sa rokovima koji su propisani odredbama članova 41 i 48 Statuta Brčko distrikta i članom 37 Zakona o budžetu BD BiH.

Potrebno je, da Direkcija donese i dostavi Vladi Brčko distrikta BiH Dokument okvirnog budžeta i Nacrt budžeta u rokovima propisanim odredbama Statuta i Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Odredbama član 41 stav (1), istog Zakona, propisana je da Direkcija dostavlja budžetskom korisniku Instrukciju II za izradu budžeta kojom je određen način, elementi i rokovi izrade prijedloga budžeta za narednu fiskalnu godinu. Stavom (2) propisane su upute za sačinjavanje budžetskih zahtjeva koja uključuje:

- a) osnovne ekonomske pokazatelje;
- b) način izrade budžeta;
- c) rokove za izradu budžeta i
- d) gornju granicu rashoda za narednu fiskalnu godinu izvedenu iz DOB-a za svakog pojedinačnog budžetskog korisnika.

Odredbama člana 42 (Budžetski zahtjev), propisano je:

(1) Budžetski korisnik sačinjava i dostavlja budžetski zahtjev Direkciji na osnovu instrukcije iz člana 41 ovog zakona.

(2) Budžetski zahtjev sadrži:

- a) rashode i izdatke razvrstane po propisanim budžetskim klasifikacijama;
- b) planirani broj radnih mjesta i strukturu zaposlenih za fiskalnu godinu za koju se traže budžetska sredstva;
- c) zahtjev za transfere i subvencije;
- d) zahtjev za kapitalne projekte i
- e) obrazloženje.

Odredbama člana 43 propisan je (Postupak s budžetskim zahtjevom) na način:

(1) Direkcija razmatra budžetski zahtjev iz člana 42 ovog zakona i, nakon konsultacija s budžetskim korisnikom uzimajući u obzir visinu očekivanih prihoda, utvrđuje iznos sredstava koji se planira budžetom za svakog budžetskog korisnika.

(2) Ukoliko u toku konsultacija, odnosno u toku razmatranja zahtjeva za odobrenje rashoda budžetskog korisnika dođe do neusaglašenosti između Direkcije, gradonačelnika i odgovornog lica budžetskog korisnika, direktor Direkcije dužan je izraditi i dostaviti izvještaj Vladi.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana Vlada, na osnovu izvještaja Direkcije, donosi konačnu obrazloženu odluku.

Revizijom smo utvrdili, a s obzirom da budžet za 2021. godinu nije usvojen pravovremeno, nisu dokumentovane neusaglašenosti između Direkcije, gradonačelnika i odgovornog lica budžetskog korisnika, odnosno direktor Direkcije nije izradio i dostavio izvještaj Vladi, što nije u skladu s odredbama člana 43 stav (2).

Potrebno je, dosljedno poštivati odredbe Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH u dijelu, dokumentovanja eventualnih neusaglašenosti budžetskog zahtjeva između Direkcije, gradonačelnika i odgovornog lica budžetskog korisnika, odnosno da direktor Direkcije izradi i dostavi izvještaj Vladi.

Član 48 stav 2 Statua Brčko distrikta BiH definiše da Direkcija za finansije Distrikta sastoji se iz dvije organizacione jedinice a to su Porezna uprava i Trezor. Porezna uprava je odgovorna za prikupljanje prihoda Distrikta, a Trezor je odgovoran za budžet i troškove.

Odredbama člana 5 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH je propisano da Direkciju za finansije čine: Kancelarija direktora, Trezor i Porezna uprava.

Organizacionim planom Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH od 20.06.2018. godine i izmjenama i dopunama Organizacionog plana od 25.03.2019. godine, 09.07.2019. godine, 17.12.2019. godine, 06.07.2020. godine i 10.12.2020. godine u članu 3 je, pored propisanih organizacionih jedinica koje čine Direkciju, navedena i Stručna služba Direkcije za finansije i Kancelarija Centralne harmonizacijske jedinice, što nije u skladu sa odredbama člana 5 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 23 Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH je propisano da se nakon pete izmjene organizacionog plana izradi prečišćeni tekst istog i dostavi gradonačelniku na potpis.

Revizijom smo utvrdili da je Direkcija izvršila pet izmjena Organizacionog plana te da nije izradila prečišćeni tekst istog i dostavila gradonačelniku na potpis kako je propisano odredbama člana 23 Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, izvršiti usklađivanje Organizacionog plana sa Statutom Brčko distrikta BiH i Zakonom o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH u dijelu organizacije Direkcije za finansije.

Potrebno je, izraditi prečišćeni tekst organizacionog plana te isti dostaviti gradonačelniku na potpis u skladu sa odredbama Zaključka o utvrđivanju metodologije izrade organizacionog plana organa javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu izmjena i dopuna organizacionog plana.

6.3. Program rada i realizacija predviđenih zadataka

Odredbama člana 16 Zakona o Direkciji za finansije Brčko distrikta BiH je propisano da Direkcija na kraju svake kalendarske godine podnosi Skupštini Brčko distrikta BiH godišnji izvještaj o radu i program rada za narednu godinu.

Direkcija je donijela Program rada Direkcije za 2021. godinu u decembru 2020. godine, te je Skupština Brčko distrikta BiH 28.01.2021. godine donijela Odluku o usvajanju Programa.

Izvještaj o radu Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH za 2021. godinu je sačinjen u februaru 2022. godine te je Skupština Brčko distrikta BiH, na 22 redovnoj sjednici 16.03.2022. godine donijela Odluku o usvajanju Izvještaja.

Značajan dio ciljeva je definisan kao učešće u planiranim zajedničkim projektima, koordinacija, priprema ili nastavak započetih aktivnosti, tako da se ne može pouzdano utvrditi stepen njihovog izvršenja. U Izvještaju o radu, informacije o realizaciji ciljeva postavljenih Programom rada nisu kompletne, pa ciljevi nisu potpuno elaborirani, takođe nisu definisani ni rokovi za realizaciju postavljenih ciljeva.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije završila aktivnosti na realizaciji utvrđenih ciljeva, odnosno, programskih zadataka iz svoje nadležnosti, koji se odnose na:

- a) Akcijski plan za provedbu mjera iz Reformske agende za BiH (dio koji se odnosi na Direkciju a nije realizovan) za razdoblje 2015. – 2018. godine i iduće razdoblje.

- b) Provođenje Strategije reforme upravljanja javnim finansijama Brčko distrikta BiH za period 2021.- 2025.godina i Godišnjeg Akcionog plana za provođenje iste za 2021.godinu.
- c) Izradu Strategije reforme javne uprave u oblasti javnih financija.
- d) Vođenje Registra finansijskih izvještaja, odnosno sumirati podatke iz preuzetih finansijskih izvještaja i vrši odgovarajuću analizu i prezentaciju podataka iz FI, obezbjeđuje trajni i kontinuirani pristup finansijskim i drugim izvještajima i dokumentima pohranjenim u Registar svim zainteresovanim korisnicima podataka uz propisanu naknadu.
- e) Provođenje formalno-pravne, računске i logičke kontrole finansijskih izvještaja predatih u Registar za finansijsko izvještavanje,
- f) Vršenje ocjene boniteta obveznika izvještavanja i druge postupke od značaja za uspostavljanje i funkcionisanje Registra izvršenih ocjena boniteta;
- g) Obezbjedenje tačnih, pouzdanih i vjerodostojnih podataka iz analitičke i sintetičke evidencije Glavne knjige Trezora o stečenoj imovini, nastalim obavezama i potraživanjima, vlastitim izvorima, prihodima, primicima, rashodima i izdacima,
- h) Svravnjenje podataka sa budžetskim korisnicima tokom godine, kao i svrnjenja sa dobavljačima putem IOS-a.
- i) Svravnjenje knjigovodstvenog stanja (podaci iz glavne knjige) sa stvarnim stanjem po popisu, kao i godišnji obračun amortizacije na stalnim sredstvima.
- j) Nastavak započetih aktivnosti oko stvaranje pretpostavki za uspostavu potpunog softverskog rješenja za: upravljanje javnim dugom, planiranje novčanih tokova, uspostavu sistema elektronskog plaćanja transakcija sa CBBiH i plaćanja rashoda budžetskih korisnika.
- k) Razvoj i osuvremenjivanje IT-a radi potpore poslovnim procesima.
- l) Modernizacija Porezne uprave kroz ljudske resurse.
- m) Uvođenje sustava za mjerenja učinka.
- n) Porezna uprava orijentirana prema poreznim obveznicima.
- o) Veća naplata proračunskih prihoda uz fiskalnu konsolidaciju i smanjenje poreznog duga.
- p) Vođenje aktivnosti na kadrovskom popunjavanju Direkcije za financije Brčko distrikta BiH.
- q) Aktivnosti vezane za usvajanje i primjenu Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje interne revizije u Javnom sektoru Brčko distrikta BiH.
- r) Aktivnosti vezane za usvajanje i primjenu Pravilnika o postupku, sadržaju, načinu i uslovima budžetskog nadzora.
- s) Aktivnosti vezane za usvajanje i primjenu Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu sačinjavanja, rokovima predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti i rokovima izvještavanja.
- t) Testiranje softverske aplikacije za finansijsko upravljanje na nivou BiH uključujući Brčko distrikt.

Potrebno je, blagovremeno preduzimati potrebne mjere i aktivnosti kojima će se obezbijediti dosljedno i pravovremeno izvršavanje svih programskih zadataka, kao i zakonskih obaveza iz nadležnosti Direkcije.

6.4. Prihodi i primici

Ukupno naplaćeni prihodi od poreznih obveznika, iz nadležnosti Porezne uprave Brčko distrikta BiH (tabela 2 u prilogu Izvještaja), prema pomoćnim evidencijama u 2021. godini iznosili su 29.168.644,33 KM i veći su za 91.644,33 ili 0,29 % u odnosu na planirane prihode.

Pojedini prihodi nisu planirani za 2021. godinu kao što su: 715100 - Porez na prodaju dobara i usluga, 722500 - Posebne naknade i takse i 722600 - Prihodi od pružanja javnih usluga.

Porez na platu planiran je u iznosu od 11.000.000,00 KM ostvaren u iznosu od 9.545.219,42 KM odnosno 86,77 % u odnosu na planirano.

Odredbama član 6 Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, (Načelo jedinstva i tačnosti) propisano je: Načelo jedinstva i tačnosti podrazumijeva da se prilikom planiranja i izvršenja budžeta koristi jednoobrazna metodologija, da su obuhvaćeni svi javni prihodi i primici i rashodi i izdaci te da se prihodi i primici i rashodi i izdaci iskazuju što realnije i tačno.

Potrebno je, planiranje javnih prihoda i primitaka vršiti na osnovu detaljnih analiza, uzimajući u obzir propuste u planiranju prethodnih godina, u skladu sa načelom jedinstva i tačnosti propisanim Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH.

Članom 46 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH propisano je, da se utvrđivanje i evidentiranje porezne obaveze poreznog obveznika vrši **po prijemu** porezne prijave ili izmijenjene porezne prijave obveznika u kojoj je obračunao obavezu.

Revizijom smo utvrdili da se utvrđivanje i evidentiranje porezne obaveze poreznog obveznika ne vrši **po prijemu** porezne prijave, te iznosi poreznih obaveza u evidencijama Porezne uprave nisu ažurni, što nije u skladu sa odredbama člana 46 Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, vršiti utvrđivanje i evidentiranje iznosa poreznih obaveza po prijemu poreznih prijava u evidencije Porezne uprave u skladu sa odredbama Zakona o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 11 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH je propisano da se sistem računovodstva budžetskog korisnika uređuje na računovodstvenim principima pouzdanosti i pravovremenosti.

Pravilnikom o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH, članom 9, pomoćne knjige su definisane kao analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Potraživanja po osnovu poreznih obaveza, sintetički knjižena u glavnoj knjizi, se iskazuju na osnovu pomoćnih knjiga tj. analitičkih poreznih evidencija.

Rokovi za podnošenje godišnjih poreznih prijava tekuće godine za prethodnu godinu su kraj februara za samostalne preduzetnike, propisani članom 38 Zakona o porezu na dohodak, te kraj marta za pravna lica, propisani članom 22 Zakona o porezu na dobit.

Odredbama člana 6 Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH je propisan rok za unos podataka iz godišnjih poreznih prijava u analitičke porezne evidencije. Propisani rok za unos podataka je kraj juna za samostalne preduzetnike i kraj jula za pravna lica odnosno četiri mjeseca od prijema godišnjih poreznih prijava.

Revizijom smo utvrdili da knjigovodstvene evidencije poreznih potraživanja iz glavne knjige nisu usklađene sa analitičkim evidencijama poreznih potraživanja iz pomoćnih knjiga odnosno

analitičkih poreznih evidencija što nije u skladu sa odredbama člana 9 Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Osim navedenog utvrdili smo da se evidentirani iznos prihoda od dohotka od nesamostalne djelatnosti u poreznoj evidenciji ne slaže sa iznosom evidentiranom u glavnoj knjizi.

Potrebno je, analitičke porezne evidencije urediti u skladu sa principima Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH u dijelu pouzdanosti i pravovremenosti.

Potrebno je, sintetičke knjigovodstvene evidencije u glavnoj knjizi iskazivati na osnovu analitičke porezne evidencije u skladu sa odredbama Pravilnika o računovodstvu budžeta Brčko distrikta BiH.

Odredbama člana 13 Uputstva o izmjenama i dopunama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH je utvrđen način izdavanja poreznog uvjerenja o poreznim obavezama po procesima i fazama, što je, Zakonom o Poreznoj upravi Brčko distrikta BiH, određeno kao posao i zadatak Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH. Pomenutim članom je propisano da se po osnovu zaprimljenog zahtjeva uvidom u porezne evidencije izdaje uvjerenje o stanju poreznih obaveza koje obuhvataju svaku obavezu propisanu zakonima o porezima i doprinosima.

Revizijom smo utvrdili da se stanja obračuna i uplata doprinosa iz poreznih evidencija ne usaglašavaju sa evidencijama vanbudžetskih fondova kojima navedeni doprinosi predstavljaju izvor finansiranja. Usljed pomenutih neslaganja, uvjerenja o stanju poreznih obaveza se izdaju sa napomenom da nisu obuhvaćena dugovanja po osnovu doprinosa što nije u skladu sa odredbama člana 13 Uputstva o izmjenama i dopunama Uputstva o radu Porezne uprave Direkcije za finansije Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, usaglasiti porezne evidencije s evidencijama vanbudžetskih fondova vezanih za obračun i uplate doprinosa u cilju obezbjeđivanja uslova za izdavanje uvjerenje o stanju svih propisanih poreznih obaveza.

6.5. Planiranje i izvršenje tekućeg budžeta

Tekući budžet Direkcije za 2021. godinu odobren je u iznosu od **7.686.371,92 KM**, a ostvaren je u iznosu od **7.114.525,60 KM**, odnosno **92,56 %** odobrenih sredstava, (što je prikazano u Tabeli broj 1 koja se nalazi u prilogu Izvještaja).

Sadržaj izvještaja o izvršenju budžeta propisan je članom 102 stav (1) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 34/19) i članom 80 stav (2) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju broj: 02-000166/21 od 12.05.2021. godine, (u daljem tekstu: Pravilnik).

Odredbama člana 80 (Metodologija izrade izvještaja o izvršenju budžeta) stav (2), Pravilnika, propisano je da je, obveznik primjene budžetskog računovodstva dužan, Direkciji dostaviti izvještaj o izvršenju budžeta i finansijskog plana s obrazloženjem, koje obavezno treba da sadrži:

- a) izvršenje budžeta i finansijskog plana na nivou glavne grupe ekonomske klasifikacije
- b) obrazloženje i analiza izvršenja budžeta i finansijskog plana s posebnim osvrtom na odstupanja ostvarenih od planiranih prihoda i primitaka, rashoda i izdataka na nivou glavne grupe ekonomske klasifikacije,
- c) mjere koje će se preduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja u narednom periodu,

- d) poseban osvrt na sumnjiva i sporna potraživanja s opisom mjera koje su poduzete radi naplaćivanja.

Uvidom u Izvještaj o izvršenju budžeta (I-XII 2021. godine) utvrdili smo, da izvještaj ne sadrži:

Obrazloženja Direkcije u Izvještaju o izvršenju budžeta za period 01.01-31.12.2021. godine, sačinjena su na nivou organizacionih dijelova i uglavnom se obrazlaže realizovani tekući i kapitalni budžet bez obrazloženja razloga za nerealizaciju, a naročito se to odnosi na obrazloženje prihoda i kapitalnog budžeta. Osim navedenog, u Izvještaju o izvršenju Direkcija nije razmotrila koje bi mjere trebalo poduzeti u cilju prevazilaženja izazova za bolju i efikasniju realizaciju kapitalnog budžeta.

Potrebno je, Izvještaje o izvršenju budžeta sačinjavati u skladu sa odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju, u dijelu obrazloženja odstupanja izvršenja budžeta u odnosu na plan, te mjera koje će se poduzeti radi otklanjanja nastalih odstupanja.

6.5.1. Izdaci za plate i naknade zaposlenika

Izdaci za bruto plate i naknade troškova zaposlenih u 2021. godini odobreni su u iznosu od **4.399.459,05 KM**, a izvršeni **4.183.157,44 KM** ili 95,08% od plana. Od realizovanog iznosa na bruto plate se odnosi 4.022.253,68 KM sa realizacijom od 95,55 % u odnosu na planirana sredstva, a na naknade troškova zaposlenih 160.903,76 KM sa realizacijom od 84,68 % u odnosu na plan.

6.5.2. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge u 2021. godini odobreni su u iznosu od 2.647.391,00 KM a izvršeni su u iznosu od 2.397.172,86 KM ili 90,55 % od odobrenog budžeta za ove namjene.

Strukturu navedenih izdataka čine:

	Odobreni budžet	Realizacija	% realizacije
- Putni troškovi	30.200,00	5.148,56	17,05
- Izdaci za energiju	73.410,26	71.010,86	96,73
- Izdaci za komunalne usluge	192.750,00	173.996,09	90,27
- Nabavka materijala	46.189,74	39.250,09	84,98
- Izdaci za usluge prevoza i goriva	15.050,00	10.496,36	69,74
- Izdaci za tekuće održavanje	31.700,00	25.185,34	79,45
- Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	30.300,00	25.110,32	82,87
- Ugovorene usluge	2.227.791,00	2.046.975,25	91,88

6.5.3. Izdaci po osnovu ugovorenih usluga

Izdaci po osnovu ugovorenih usluga odobreni su u iznosu od 2.227.791,00 KM, a ostvareni su u iznosu od 2.046.975,25 ili 91,88% od planiranog iznosa.

Strukturu pomenutih usluga čine:

- troškovi spora (po sudskim rješenjima) 914.344,79 KM

- usluge po ugovorima o djelu i posebni poslovi	308.011,29 KM
- troškovi izvršenja sudskih presuda	173.564,58 KM
- sudske takse	5.441,91 KM
- zatezne kamate	118.876,65 KM
- otplata glavnice po kreditima CEB razvojne banke	159.432,81 KM
- otplata kredita za sanaciju vodosistema svjetska banka RS	29.196,24 KM
- hardverske i softverske usluge	131.618,96 KM
- Fond za razvoj i zapošljavanje RS	96.431,89 KM
- izdaci za komisija	20.811,12 KM
- vansudsko poravnanje	12.015,94 KM
- usluge objavljivanja tendera i oglasa	10.927,88 KM
- usluge vještačenja, svjedoka i sudija porotnika	5.570,16 KM
- usluge reprezentacije i pokloni	10.068,96KM
- usluge štampanja i oglasi	34.585,73 KM
- ostale nespomenute usluge	16.076,34KM

6.5.4. Izdaci po osnovu obavljanja posebnih poslova

Izdaci za usluge po ugovorima o obavljanju posebnih poslova u 2021. godine ostvareni su u iznosu od **308.011,29 KM u 2021** i odnose se na 26 angažovana lica, a zaključivanje pojedinačnih ugovora vršeno je na osnovu Odluka o davanju saglasnosti Vlade Brčko distrikta BiH (broj: 02-000374/20 od 29.12.2020. godine i broj:05-000438/21 od 12.04.2021. godine).

Članom 46 a) stav 4 Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) regulisano je, da se naknada za obavljanje posebnih poslova, kao i forma i sadržaj ugovora o obavljanju posebnih poslova propisuju Pravilnikom o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH (u daljem tekstu: Pravilnik o radu).

Odredbama člana 13 stav 4 Pravilnika o radu regulisano je, da način angažovanja i visinu naknade za obavljanje posebnih poslova utvrđuje rukovodilac organa javne uprave u skladu sa vrstom i obimom poslova.

U postupku revizije utvrdili smo, da ne postoje pisane procedure i kriteriji koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih.

Potrebno je, donijeti pisane procedure i kriterije koji bi regulisali način angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova i visinu naknade za obavljanje istih, kako bi se osiguralo načelo transparentnosti.

Odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o državnoj službi regulisano je, da su posebni poslovi, poslovi koji se obavljaju radi ispunjenja obaveza iz nadležnosti organa javne uprave za koje nisu predviđena radna mjesta. Takođe odredbama člana 13 stav 1 Pravilnika o radu regulisano je, da se u izuzetnim slučajevima, rad u organima javne uprave može obavljati angažovanjem lica radi obavljanja posebnih poslova za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Uvidom u Organizacioni plan Direkcije i stanje popunjenosti sistematizovanih radnih mjesta i obrazloženje prijedloga za angažovanje lica za obavljanje posebnih poslova utvrdili smo, da se dio ugovora odnosi na obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Direkcije za koje su predviđena radna mjesta Organizacionim planom Direkcije. Angažovanje lica za obavljanje

posebnih poslova u Direkciji za koje su predviđena radna mjesta, nije u skladu sa odredbama člana 46 a) stav 2 Zakona o državnoj službi i člana 13 stav 1 Pravilnika o radu.

Potrebno je, prilikom angažovanja lica za obavljanje posebnih poslova, dosljedno poštivati odredbe Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave Brčko distrikta BiH, u dijelu angažovanja lica na poslove za koje ne postoje predviđena radna mjesta.

Odredbama člana 46a Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH je propisano da angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova može trajati najduže do jedne godine, te da se angažovanje vrši zaključivanjem ugovora o posebnim poslovima.

U postupku revizije utvrdili smo da su sa određenim licima zaključivani ugovori o vršenju posebnih poslova duže od jedne godine, što nije u skladu sa odredbama člana 46a Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, angažovanje lica radi obavljanja posebnih poslova vršiti u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u organima javne uprave Brčko distrikta BiH u dijelu perioda angažovanja lica.

Odredbama člana 13 a) tačka (5) Pravilnika o radu regulisano je, da je rukovodilac organa javne uprave dužan najkasnije do **15.01.** naredne godine, izvršiti analizu, kao i ocjenu efikasnosti i efektivnosti obavljenih poslova po osnovu zaključenih ugovora. Odredbama istog člana Pravilnika o radu u tački (6) definisano je da Izvještaj o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene efikasnosti i efektivnosti obavljenih poslova, rukovodilac organa javne uprave dostavlja Vladi Brčko distrikta BiH.

U postupku revizije utvrdili smo da u Direkciji nije uspostavljen sistem praćenja i kontrole obavljanja posebnih poslova po izvršiocima i ugovorenim poslovima, te nije sačinilo analizu i ocjenu kvaliteta i količine obavljenih ugovorenih posebnih poslova pojedinačno za svako angažovano lice. Izvještaj koji je sačinjen (broj 33-04.1-20/22, od **13.01.2022.** godine) nije utemeljen adekvatnim dokumentovanjem ocjene rada izvršilaca, u smislu ocjene efikasnosti i efektivnosti obavljanja ugovorenih poslova rada, te opravdanosti ovakvog načina angažovanja.

Revizijom smo utvrdili da Direkcija nije u propisanom roku sačinila Izvještaj o izvršnoj analizi i ocjeni efikasnosti i efektivnosti obavljenih posebnih poslova po zaključenim ugovorima u 2021. godini i nije dostavljen Vladi Brčko distrikta BiH, što nije u skladu sa odredbama člana 13a) tačka (5) i (6) Pravilnika o radu.

Potrebno je, u skladu sa odredbama Pravilnika o radu službenika i namještenika u organima javne uprave, sačiniti Izvještaj o zaključenim ugovorima, ugovorenim poslovima, utrošenim sredstvima, kao i rezultatima provedene analize i ocjene efikasnosti i efektivnosti obavljenih poslova.

6.5.5. Hardverske i softverske usluge

Izdaci na ime hardverskih i softverskih usluga u 2021. godini su realizovani su u iznosu od 131.618,96 KM, a odnose se na troškove održavanja:

- RAS aplikacije depozitnih računa (Održava Optima),
- softvera za planiranje i izvještavanje o izvršenju budžeta, obračun plata i glavnu knjigu (KUP i KUF),
- softvera Porezne uprave.

Revizijom smo utvrdili (uvidom u tendersku dokumentaciju Aneks 4.) da aplikativni softver (Glavna knjiga Trezora, Elektronsko bankarstvo, Planiranje i priprema budžeta, Periodično i godišnje izvještavanje, Obračun plata, Kapitalne rezervacije, KUF, KIF, Stalna sredstva i DIS), sadrži rizična ograničenja u korištenju, jer otvaranje početnih stanja i zaključnog knjiženja u glavnoj knjizi zavise isključivo od isporučiooca softvera. Zbog navedenog Direkcija je izložena riziku, da u slučaju bilo kakvih nemogućnosti pružanja usluge održavanja od strane isporučiooca softvera (nesiguran kontinuitet održavanja softvera), ne može obavljati knjigovodstvene poslove preko aplikativnog softvera.

Potrebno je, prilikom nabavke softvera i usluga održavanja softvera, eliminisati rizike koji se odnose na bilo kakve nemogućnosti upotrebe aplikativnog softvera od otvaranja početnih stanja do zaključnih knjiženja, koje ne bi trebale zavisiti isključivo od dobavljača usluga održavanja softvera.

Memorandumom o institucionalnoj saradnji, razmjeni i ustupanju podataka o poreznim obveznicima od 27.06.2016. godine, Porezna uprava Brčko distrikta BiH je u obavezi da razmjenjuje i ustupa podatke i međusobno koordinira poslove sa UINO, Poreznim upravama RS i Federacije BiH, Agencije za posredničke, informatičke i finansijske usluge RS i "Finansijsko-informatičkom agencijom.

Na održavanje softvera Porezne uprave, u 2021. godini, utrošeno je 58.500,00 KM, na osnovu Ugovora o pružanju usluga broj 13-003359/20 od 13.01.2021. godine.

Odredbama člana 1 Ugovora definisana je obaveza davaoca usluge da pruži usluge održavanja softvera za elektronsko podnošenje elektronskih prijava u Poreznoj upravi "e prijava". Članom 2 istog ugovora ugovorena je cijena u iznosu od 58.500,00 KM sa uračunatim PDV-om i svim troškovima koje će Korisnik usluga plaćati sukcesivno u roku od 30 dana od dostavljanja fakture davaoca usluga za izvršeni obim usluga koje su predmet ugovora. Cijena ponude je fiksna.

Uvidom u tendersku dokumentaciju Aneks 4 – obrazac za cijenu konačne ponude utvrdili smo da je obaveza davaoca usluge da vrši mjesečno održavanje softvera za elektronsko podnošenje poreznih prijava u Poreznoj upravi "e prijava" (Održavanje Web aplikacije e prijava za elektronsko podnošenje poreznih prijava, aplikacije za razmjenu podataka sa UINO i Poreznim upravama RS i Federacije BiH i aplikacije za razmjenu podataka sa Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, u skladu sa projektnim zadatkom).

Revizijom smo utvrdili da je tokom 2021. godine, u više navrata bilo problema u funkcionisanju elektronske prijave i razmjeni podataka sa drugim poreznim upravama (UINO, Poreznim upravama RS i Federacije BiH i aplikacije za razmjenu podataka sa Zavodom za zapošljavanje Brčko distrikta BiH). Takođe smo utvrdili da su radni nalozi sa opisom radova redovnog mjesečnog održavanja kreirani od strane izvršioca usluge na njegovom memorandumu.

U okviru aplikacije e-prijava nisu funkcionisali svi moduli, uplate poreznih obveznika u određenom periodu nisu bile vidljive i operativne za izdavanje poreznih uvjerenja (uplate brisane sa analitičkih kartica poreznih obveznika). Zbog nepravilnosti u funkcionisanju softvera koje su prouzročile brisanje uplata sa analitičkih kartica poreznih obveznika Vlada je na kolegiju od 03.12.2021. godine donijela Zaključak na osnovu kojeg je donesena Odluka o imenovanju radne grupe za utvrđivanje uzroka navedenih nepravilnosti, broj: 05-001154/21 od 6.12.2021. godine. Radna grupa imenovana pomenutom Odlukom, izvršila je ad-hoc analizu informacionog sistema Porezne uprave i sačinila Izvještaj broj: 05-001154/21 od 9.12.2021. godine, u kojem su navedene nepravilnosti i to:

- zastarjelost informacionog Sistema Porezne uprave,
- mogućnost da više lica mogu da koriste isti korisnički nalog,
- nepostojanje log fajlova u sistemu za upravljanje bazom podataka u kojim bi se bilježile sve aktivnosti do nivoa podataka,
- neodržavanja VPN kanala koji su za potrebe Porezne uprave otvoreni za potrebe održavanja sistema i povezivanja sa drugim institucijama,
- podložnost narušavanja integriteta Firebird baze korištenjem iste od strane više softverskih aplikacija,
- nepostojanje adekvatnog backup/restore sistema i nesprovođenje odgovarajuće backup/restore procedure,
- neadekvatno korištenje hardvera na kojem funkcioniše informacioni sistem Porezne uprave.

Na osnovu provedene revizije utvrdili smo da je postojeći informacioni sistem zastario, da je isti nepouzdan u pogledu pohrane podataka i pružanja adekvatnih informacija internim i eksternim korisnicima, uzrokuje prazne hodove u poslovnim procesima, umanjuje produktivnost zaposlenih, te onemogućava efikasnu naplatu poreznih prihoda.

Potrebno je da Direkcija za finansije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine obezbijedi integrisani informacioni sistem (IIS), koji će poboljšati i ubrzati poslovne procese u Poreznoj upravi, smanjiti prazne hodove u poslovnim procesima, povećati produktivnost zaposlenih, te omogućiti bolju efikasnost u naplati poreznih prihoda i svih ostalih potrebnih modula (aplikacija).

Potrebno je omogućiti što viši stepen automatske razmjene podataka sa eksternim institucijama u realnom vremenu, u skladu sa Memorandumom o institucionalnoj saradnji, razmjeni i ustupanju podataka o poreznim obveznicima od 27.06.2016. godine.

Odredbama Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, član 78 tačka (2) stav b) propisano je, da je odgovorno lice budžetskog korisnika, odgovorno za zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično raspolaganje budžetskim sredstvima.

Imajući u vidu činjenicu da softver Porezne uprave za elektronsko podnošenje poreznih prijava u Poreznoj upravi u 2021. godini, nije funkcionisao u skladu sa zaključenim Ugovorom o pružanju usluga, plaćanje izvršene usluge u iznosu od 58.500,00 KM, nije u skladu sa odredbama člana 78 tačka (2) stav b) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je dosljedno poštivati odredbe člana 78 tačka (2) stav b) Zakona o budžetu Brčko distrikta BiH, u dijelu zakonitog, namjenskog efikasnog i ekonomičnog raspolaganja budžetskim sredstvima.

6.5.6. Zatezne kamate

Izdaci na ime zateznih kamata u 2021. godini su ostvareni u iznosu od **118.876,65 KM** slučajeve kada je Brčko distrikt BiH zakasnio sa ispunjenjem novčanih obaveza.

Odredbama člana 3 Zakona o visini stope zatezne kamate propisano je da se stopa zatezne kamate sastoji od: **koeficijenta rasta potrošačkih cijena za period za koji se računa kamata** koji određuje nadležni organ Brčko distrikta BiH i **fiksne stope od 0,03%**.

Odredbama člana 4 navedenog Zakona propisano je da se valorizacija kamatne stope primjenjuje samo ako je **koeficijent rasta potrošačkih cijena u Brčko distrikta BiH za period** za koji se računa kamata pozitivan, a ne ako je negativan.

Revizijom smo utvrdili da se obračun zatezne kamate vrši na mjesečnom nivou, koji uključuje mjesečnu valorizaciju kamatne stope (mjesečni koeficijenti rasta potrošačkih cijena pozitivan) na teret budžeta Brčko distrikta BiH, dok isključuje efekte mjesečne valorizacije (koeficijent rasta potrošačkih cijena negativan) u korist budžeta Brčko distrikta BiH.

Konstatujemo da je navedeni način obračuna zateznih kamata jednosmjernan, samo u korist povjerioca (valorizacija glavnice ili kamatne stope prije obračuna zakonske kamatne stope vrši se kada cijene rastu, ali ne i kad opadaju) **koji ima privilegovan položaj u odnosu na dužnika, tj. ovakvim načinom obračuna zateznih kamata vrši se diskriminacija dužnika.**

Izmjenama odredbi člana 4 stava (1) Zakona o visini stope zateznih kamata u dijelu eliminacije uvećanja fiksne kamatne stope za efekte koeficijenta rasta potrošačkih cijena, postiglo bi se **načelo nediskriminacije** na kojem se zasniva sav ustavno-pravni sistem Brčko distrikta BiH.

Potrebno je, preduzeti aktivnosti na izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate, u dijelu da se prilikom obračuna zateznih kamata izvrši eliminacija uvećanja fiksne kamatne stope za efekte koeficijenta rasta potrošačkih cijena, a samim time došlo bi do nepotrebnog odliva novčanih sredstava Brčko distrikta BiH.

6.6. Budžet kapitalnih potreba

Odobrena sredstva za kapitalni budžet u periodu od 2019.-2021. godine iznosila su 1.006.079,50 KM. Izvršenje budžeta kapitalnih potreba u navedenom periodu iznosi 284.683,11 KM ili 28,30% od odobrenog budžeta (tabela broj 3 u prilogu Izvještaja). Nerealizovana ukupna sredstva u iznosu od 718.396,39 KM, od čega se na kapitalni budžet 2021. godinu odnosi 585.773,14 KM, a ostatak u iznosu od 132.080,25 KM se odnosi na kapitalni budžet iz 2020. godine.

Članom 78 stav 2 tačka b) i članom 15 stav 1 tačka b) Zakona o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2021. godinu je propisano da su budžetski korisnici odgovorni, između ostalog i za efikasnost u raspolaganju budžetskim sredstvima. Procent nerealizovanog trogodišnjeg kapitalnog budžeta od 71,70 ukazuje na neefikasno korištenje i nepotrebno zadržavanje budžetskih sredstava za kapitalne projekte.

Potrebno je, obezbijediti neophodne uslove za realizaciju kapitalnih projekata kako bi se osigurala pretpostavke za efikasno upravljanje kapitalnim budžetom, u skladu sa Zakonom o budžetu Brčko distrikta BiH i Zakonom o izvršenju budžeta Brčko distrikta BiH za 2021. godinu.

6.7. Godišnji popis na dan 31.12.2021. godine

Odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH člana 29 (Usuglašavanje tražbina i obaveza) propisuje u tačkama:

(1) Pravne osobe su dužne, prije sastavljanja finansijskih izvješća, usuglasiti međusobne tražbine i obaveze s pravnim osobama s kojima su u poslovnom odnosu (u daljnjem tekstu: konfirmacija salda).

(2) Vjerovnik je dužan prije sastavljanja finansijskih izvješća dostaviti dužniku popis neplaćenih računa.

(3) Kao dokaz postojanja određenog stanja tražbina i obaveza koriste se knjigovodstveni podaci pravnih osoba koji se unose i potvrđuju odgovarajućom knjigovodstvenom ispravom odnosno izvatom otvorenih stavki, čije međusobno usuglašavanje mora biti na 31. 12. ili u posljednjem kvartalu poslovne godine.

(4) Primatelj konfirmacije je dužan pošiljatelju u ulozu dužnika, vjerovnika ili njegovom revizoru odgovoriti na konfirmaciju u roku od osam dana, a ukoliko u predviđenom roku ne odgovori, konfirmacija će se smatrati potvrđenom od te osobe.

(5) Stanje obaveza i tražbina se utvrđuje na posljednji dan posljednjeg kvartala poslovne godine. (6) Pravne osobe su dužne u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih tražbina, planirati aktivnosti i način njihovog rješavanja.

Članom 72 (Popis imovine i obaveza) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju od 12.05.2021. godine, je propisano:

(1) Obveznik primjene budžetskog računovodstva dužan je izvršiti redovan godišnji popis imovine i obaveza na dan 31. decembra svake godine.

(2) Cilj redovnog godišnjeg popisa je da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza i da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, utvrđenim po popisu.

(3) Obveznik primjene budžetskog računovodstva po potrebi može izvršiti i vanredni popis zbog statusnih promjena ili zbog drugih vanrednih okolnosti u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji.

(4) Prije nego što pristupi popisu, obveznik primjene budžetskog računovodstva dužan je da izvrši sravnjenje proknjiženih podataka u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama u pogledu njihove tačnosti i da usaglasi dužničko povjerilačke odnose s pravnim osobama s kojima ostvaruje poslovnu saradnju, u skladu s članom 29. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Popisna komisija Direkcije, imenovana Odlukom direktora je sačinila Elaborat o izvršenom popisu sredstava, izvora sredstava i inventara Direkcije za finansije za 2021. godinu.

Revizijom smo utvrdili da Elaborat o popisu nije potpun, jer u isti nisu uključena sva potraživanja za poreze iz analitičkih poreznih evidencija Porezne uprave što nije u skladu sa odredbama člana 72 tačka (2) Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju. Osim navedenog prije pristupanja popisu, Direkcija nije izvrši sravnjenje proknjiženih podataka u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama u pogledu njihove tačnosti i nije usaglasila dužničko povjerilačke odnose s pravnim osobama s kojima ostvaruje poslovnu saradnju, kako je propisano članom 29. Zakona o računovodstvu i reviziji.

Potrebno je, izvršiti usuglašavanje potraživanja i obaveze te popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, potraživanja i obaveze u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH i Pravilnika o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.

6.8. Javne nabavke

Po Planu nabavki za 2021. godinu planirano je provesti 18 postupaka nabavki roba procijenjene vrijednosti 806.450,00 KM, 17 nabavki usluga procijenjene vrijednosti 770.600,00 KM i 3 postupka nabavki radova procijenjene vrijednosti 21.500,00 KM, što je ukupno 1.598.550,00 KM.

Od planiranih nabavki roba nije realizovano 7 postupaka nabavki ukupno procijenjene vrijednosti 51.700,00 KM. Kao postupci nabavki su predviđeni 4 otvorena postupka i 3 konkurentska zahtjeva za dostavljanje ponuda.

Od planiranih nabavki usluga nije realizovalo 3 postupka nabavki procijenjene vrijednosti 95.000,00 KM. Kao postupci su predviđeni 1 pregovarački bez objave obavještenja i 2 otvorena.

Od planiranih nabavki radova nije realizovan 1 postupak nabavke procijenjene vrijednosti 10.000,00 KM. Kao postupak nabavke predviđen je 1 konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda.

7. KOMENTAR

Direkciji je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskog poslovanja za period 01.01.-31.12.2021. godine (u daljem tekstu: Nacrt izvještaja o reviziji), broj: 01-02-03-13-381/22, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Direkcija se očitovala dopisom broj: 13.9-04.1-826/22 od 14.07.2022. godine, te dostavila Primjedbe i komentare na nalaze sadržane u Nacrtu Izvještaja o reviziji. Direkcija uz Primjedbe i komentare nije dostavila dodatnu vjerodostojnu dokumentaciju na osnovu koje bi izmijenili nalaze, te je ovaj Izvještaj konačan.

Tim za reviziju:

Envera Imamović, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.

---

8. PRILOZI IZVJEŠTAJA O REVIZIJI

Struktura odobrenih i izvršenih tekućih izdataka Direkcije za 2021. godinu prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela broj 1

Ekonom. kod	Naziv ekonomskog koda	Planirani budžet 2021. godine	Rebalans i virmanizacije	Plan budžeta 2021. godine (3+4)	Izvršenje 2021. god.	Nerealizovana sredstva (5-6)	% 6/5*100
1	2	3	4	5	6	7	8
611000	Plate i naknade troškova zaposlenih	4.692.159,05	-292.700,00	4.399.459,05	4.183.157,44	216.301,61	95,08
611100	Bruto plate i naknade	4.532.941,05	-323.500,00	4.209.441,05	4.022.253,68	187.187,37	95,55
611200	Naknade zaposlenim	159.218,00	30.782,00	190.000,00	160.903,76	29.114,29	84,68
612000	Doprinosi na teret poslodavca	126.725,87	18.200,00	144.925,87	138.949,82	5.976,05	95,88
613000	Izdaci za materijal i usluge	4.044.391,00	-1.397.000,00	2.647.391,00	2.397.172,86	250.218,14	90,55
613100	Putni troškovi	34.900,00	-4.700,00	30.200,00	5.148,56	25.051,44	17,05
613200	Izdaci za energiju	53.000,00	20.410,26	73.410,26	71.010,86	2.399,40	96,73
613300	Izdaci za komunalne usluge	170.750,00	22.000,00	192.750,00	173.996,09	18.753,91	90,27
613400	Nabavka materijala	66.600,00	-20.410,26	46.189,74	39.250,09	6.939,65	84,98
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	14.050,00	1.000,00	15.050,00	10.496,36	4.553,65	69,74
613700	Izdaci za tekuće održavanje	33.000,00	-1.300,00	31.700,00	25.185,34	6.514,66	79,45
613800	Izdaci za osig., bank. usluge i usluge platnog prometa	27.300,00	3.000,00	30.300,00	25.110,32	5.189,68	82,87
613900	Ugovorene usluge	3.644.791,00	-1.417.000,00	2.227.791,00	2.046.975,25	180.815,75	91,88
616000	Kamate i ostale naknade	598.816,00	-104.220,00	494.596,00	395.245,48	99.350,52	79,91
616200	Izdaci za inostrane kamate	49.766,00	0,00	49.766,00	40.001,15	9.764,85	80,38
616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	54.359,00	-1.220,00	53.139,00	51.127,00	2.012,00	96,21
616400	Ostale naknade u vezi s pozajmljivanjem	494.691,00	-103.000,00	391.691,00	304.117,33	87.573,67	77,64
	Ukupno tekući izdaci	9.462.091,92	-1.775.720,00	7.686.371,92	7.114.525,60	571.846,32	92,56

Pregled planiranih i naplaćenih prihoda u 2021. godini

Tabela broj 2

R. br.	VRSTA PRIHODA		Planirano 2021. god.	Ostvareno 2021. god.	% ostv./pl. 5/4x 100	Više +/-manje – ostvareno u odnosu na planirano
1	2	3	4	5	6	7
1.	711100	Porez na dohodak	1.800.000,00	1.526.975,29	84,83	-273.024,71
2.	711200	Porez na dobit preduzeća	12.200.000,00	13.110.129,11	107,46	910.129,11
3.	713100	Porez na platu	11.000.000,00	9.545.219,42	86,77	-1.454.780,58
4.	714100	Porez na imovinu	1.600.000,00	1.508.771,73	94,30	-91.228,27
5.	715100	Porez na prodaju dobara i usluga	0,00	26.328,06	-	26.328,06
6.	715200	Porez na promet od igara na sreću	550.000,00	608.728,51	110,68	58.728,51
7.	715300	Nakn. za izdavanje odobrenja za priređivanje igara na sreću	700.000,00	1.004.900,00	143,56	304.900,00
8.	721200	Ostali prihodi od imovine	450.000,00	511.503,63	113,67	61.503,63
9.	722100	Administrativne takse	330.000,00	366.132,34	110,95	36.132,34
10.	722300	Komunalne takse	355.000,00	395.845,64	111,51	40.845,64
11.	722500	Posebne naknade i takse	0	209.401,48	0,00	209.401,48
12.	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	0,00	80.621,95	-	80.621,95
13.	722700	Neplanirane uplate-prihodi	0,00	1.630,00	-	1.630,00
14.	723000	Novčane kazne	100.000,00	272.457,17	272,46	172.457,17
UKUPNO:			29.085.000,00	29.168.644,33	100,29	91.644,33

Budžet kapitalnih potreba 2019.-2021. godina

Tabela broj 3

Godina	Planirani kapitalni budžet	Izvršenje kapitalnog budžeta do 01.01.2021. godine	Izvršenje kapitalnog budžeta u 2021. godini	Izvršeno do 31.12.2021. godine (2-3-4)	Nezvršeno na dan 31.12.2021. godine	% izvršenja na dan 31.12.2021. godine (5/2x100)
1	2	3	4	5	6	7
2019.	93.499,50	69.556,50	23.400,00	92.956,50	543,00	99,42
2020.	277.950,00	56.670,00	86.199,75	142.869,75	132.080,25	52,48
2021.	634.630,00	0,00	48.856,86	48.856,86	585.773,14	7,70
UKUPNO	1.006.079,50	126.226,50	158.456,61	284.683,11	718.396,39	28,30